Term End Examination December 2018 Programme Title: Rural Development (RD) Course Title: Rural Development in India

RD-02 DRD-02

CRD/DRD/ADRD/PGDRD

Time- 3 hours Full Marks-100

Answer all questions from Group - 'A', any four questions from Group - 'B', any four questions from Group -'C' and any two questions from Group - 'D'

'କ' ବିଭାଗରୁ ସମୟ ପ୍ରଶ୍ୱର ଉତ୍ତର ଲେଖ, 'ଖ' ବିଭାଗରୁ ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ୱର ଉତ୍ତର ଲେଖ, 'ଗ' ବିଭାଗରୁ ଯେକୌଣସି୪ଟି ପୁଶ୍ୱର ଉତ୍ତର ଲେଖ ଓ 'ଘ' ବିଭାଗରୁ ଯେକୌଣସି ୨ଟି ପୁଶ୍ୱର ଉତ୍ତର ବିଅ ।

> Group - 'A' 'କ' ବିଭାଗ

(Answers all questions) ସମୟ ପ୍ରଶ୍ରର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

Q.No.1

Marks: $1 \times 10 = 10$

- i) Community Development Programme in India was launched in ଗୋଷୀ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଭାରତରେ କେବେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ?
 - a) 2nd October 1952

c) 2nd October 1954

୨ୟ ଅକୋବର ୧୯୫୨

୨ୟ ଅକ୍ତୋବର ୧୯୫୪

b) 2nd January 1952

d) 2nd August 1956

୨ୟ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୫୨

୨ୟ ଅଗଷ ୧୯୫୬

- ii) The success of the Green Revolution goes to ସବୁଜ ବିପ୍ଲୁବ ସଫଳତାର ଶ୍ରେୟ କାହାକୁ ଦିଆଯାଏ ?
 - a) Thomas Edison ଥୋମାସ ଏଡ଼ିସନ୍ଲ

c) Herbert Spencer ହାରବେର୍ଟି ସ୍ପେନ୍ସର

b) Norman Forlaug ନରମାନ୍ ଦ୍ରବାର୍ଲ୍ସଗ

d) M.P.Singh ଏମ୍ବ.ପି.ସିଙ୍ଗ୍

iii) The Gurgaon Experiment (1920) was introduced by ଗୁରୁଗାଁଓ ପରୀକ୍ଷଣ କାହାଦ୍ୱାରା ଆରୟ ହୋଇଥିଲା ।

a), Gopal Krishna Gokhale

c) Dr. Spencer Hatch

ଗୋପାଳ କୃଷ ଗୋଖାଳେ

ଡଃ ସ୍ଟେନ୍ସର ହ୍ୟାଚ୍

b) F.L. Brayne

d) Bal Gangadhar Tilak

ଏଫ୍. ଏଲ୍. କ୍ରାଏନ୍

ବାଲ୍ ଗଙ୍ଗାଧର ତିଳକ

iv) Sriniketan Rural Recor	struction Progran	nme (1921) was introduced by
ଶ୍ରୀନିକେତନ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପୁନଃର୍ନିମାଣ		
a) Rabindranath Tagore c) Go		oal Krishna Gokhale
ରବିନ୍ଦ୍ରନାଥ ଟାଗୋର ୍ଟେ		ପାଳ କୃଷ ଗୋଖାଳେ
b) Bal Gangadhar Tilak d) D		Spencer Hatch
ବାଲ୍ ଗଙ୍ଗାଧର ଡିଳକ	ଡ଼ଃ	କ୍ଷେନ୍ ସର
v) is one of the sectoral approach of development planning.		
ଉନ୍ନତି ମୂଳକ ଯୋଜନାର ବିବିଧ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ।		
a) Literacy	c) School	
ସ୍ୱାକ୍ଷରତା	ବିଦ୍ୟାଳୟ	
b) Education	d) System	
ଶିକ୍ଷା	ବ୍ୟବସ୍ଥା	
vi) National Rural Livelihood Mission (NRLM) / Aajeevika was launched on		
ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଶ ଜୀବିକା ମିଶନ (ଏନ୍.ଆର୍.ଏଲ୍.ଏମ୍) / ଆଜିବିକା କେବେ ଆରୟ ହୋଇଥିଲା ।		
a) 3rd June,2016	c) 3rd June,201	1
୩ୟ କୁନ୍ ୨୦୧ <i>୬</i>	୩ୟ କୁନ୍ ୨୦	2 6
b) 3rd June,2012	d) 3rd June,200	01
୩ୟ କୁନ୍ ୨୦୧୨	୩ୟ କୁନ୍ ୨୦୦	9 0
vii) Reduction in Infant mortality rate (IMR) and maternal mortality Ratio (MMR) is the		
goal of		
ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁହାର ଏବଂ ମାତୃ ମୃତ୍ୟୁହାରର ଅନୁପାତ ହ୍ରାସ ନିମନ୍ତେ କେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ?		
a) NRLM	c) IAY	
ଏନ୍.ଆର୍.ଏଲ୍.ଏମ୍	ଆ.ଏ.ଯୁ	
b) SGSY	d) NRHM	
ଏସ୍.ଜି.ଏସ୍.ୟୁ	ଏନ୍.ଆର୍.ଏଚ୍.ଏ	ମ୍
viii) Janani Suraksha Yojana (JSY) has been launched under		
କନନୀ ସୁରକ୍ଷା ଯୋକନା କାହା ଅଧିନରେ ଆରୟ ହୋଇଥିଲା ।		
a) NRHM	c) MGNREGS	
ଏନ୍.ଆର୍.ଏଚ୍.ଏମ୍	ମନରେଗା	
b) NRLM	d) TRYSEM	
ଏନ୍.ଆର୍.ଏଲ୍.ଏମ୍	ଟ୍ରାଇସେମ୍	
ix) Based on "Directive Principles of State Policy" is based on .		
''ରାଜ୍ୟ ନୀଡିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନାମା ତତ୍ତ୍ୱ'' ଆଧାରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ।		
a) Socialist Model of Development		c) Communist Model of Development
ସାମାଜିକ ବିକାଶ ଢାଞ୍ଚା		ଗୋଷୀ ଉନ୍ନୟନ ଢାଞ୍ଚା
b) Sustainable Development Model		d) European Model of Development
ନିରନ୍ତର ବିକାଶ ଢାଞ୍ଚା		ଇଉରୋପିଅନ୍ ବିକାଶ ଢାଞ୍ଚା

x) Integrated Rural Development Programme (IRDP) was taken up ini- tially in_blocks. ସମନ୍ତିତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ କୋତୋଟି ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

a) 2000

c) 2300

9000

99100

b) 1800

d) 3300

600

୩୩୦୦

Group - 'B'

'ଖ' ବିଭାଗ

(Answer any four questions each within 50 words) ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ରର ଉତ୍ତର ଲେଖ । (ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ)

Q.No.2

Marks: $5 \times 4 = 20$

- i) What is Gender Sensitization? ଲିଙ୍ଗ ସ୍ୱବେତନତା କ'ଣ ?
- ii) What is IAY? ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଯୋଜନା କ'ଶ ?
- iii) What do you mean by 'Green Revolution'? 'ସବୁଳ ବିପ୍ଲବ' କହିଲେ ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝ ?
- iv) What is Cooperative Movement? ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ କ'ଶ ?
- v) What is Martandam Experiment? ମରତାନଂଦମ ପରୀକ୍ଷା କ'ଶ ?
- vi) What is TRYSEM? ଟ୍ରାଇକେମ୍ କ'ଶ ?

Group -'C'

'ଗ' ବିଭାଗ

(Answer any four questions each within 200 words) ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ମର ଉତ୍ତର ଲେଖ । (ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ୨୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ)

Q.No.3

Marks: $10 \times 4 = 40$

- i) Discuss the positive consequences of Green Revolution in India ? ଭାରତରେ ସବୁଜ ବିପ୍ଲବର ସୁପ୍ରଭାବ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- ii) Disuss the the Gandhian model of rural development. ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶରେ ଗାନ୍ଧିବାଦୀ ଢାଞ୍ଚା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- iii) Write briefly on health mission in India. ଭାରତରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

- iv) Discuss the role of women in natural resources management. ପ୍ରାକୃତ୍ରିକ ସଂପଦ ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- v) Examine the Socialistic Model of Development in our country? ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରଚଳିତ ବିକାଶର ସମାଜବାଦୀ ଢାଂଚାର ବିଶ୍ଲେଷଣ କର ।
- vi) Discuss the practical and strategic needs of women in the context of gender equity in Rural India.

ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ ଲିଙ୍ଗ ସମତା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ବାଞ୍ଚବ ଓ ପ୍ରୟୋଜନଭିତ୍ତିକ ଚାହିଦା ସଂପର୍କିରେ ଆଳୋଚନା କର ।

Group – 'D' 'ଘ' ବିଭାଗ

(Answer any two questions each within 250 words) ଯେକୌଣସି ୨ଟି ପୁଶୁର ଉତ୍ତର ଲେଖ । (ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ୨୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ)

Q.No.4 : Marks : $15 \times 2 = 30$

- i) Discuss the rural development interventions made in colonial India. ଔପନିବେଶିକ ଭାରତରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶରେ ହଞ୍ଜକ୍ଷପ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- ii) What are the roles of PRIs in central sponsored schemes like NRHM or MGNREGA? କେନ୍ଦ୍ରସରକାର ପ୍ରୟୋଜିତ ଏନ.ଆର.ଏଚ୍.ଏମ୍ ଅଥବା ମନରେଗା ଯୋଜନାରେ ଗ୍ରାମପଂଚାୟତ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ଭୂମିକା କ'ଶ ?
- iii) What are the objectives and importance of Rural Development? ଗ୍ରାମୀଶ ବିକାଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ବର୍ତ୍ତନା କର ।
- iv) Critically examine the success of SHG Movement in India? ଭାରତରେ ପ୍ରଚଳିତ ସ୍ୱୟଂସହାୟକ ଗୋଷ୍ପୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ସଫଳତା ମୂଲ୍ୟାୟନ କର ।

900